

การคุ้มครองทางธุรกิจกับการพัฒนาแบรนด์สินค้า

Protection of Business and Trademark Development

ปราโมช ธรรมกรณ์¹ และวรรณรัตน์ การุณยวิช²

Pramoch Thammakorn¹ and Wannarat Karoonyavanich²

¹ อาจารย์ประจำภาควิชาการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมและทรัพยากรมนุษย์ คณะพัฒนาธุรกิจและอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ E-mail: pramot2008@gmail.com

² หน่วยงาน ที่ปรึกษากฎหมาย บริษัท ลีโก้โคเจีย จำกัด E-mail: falling_snow_kl@hotmail.com

DOI: 10.14416/j.ted.2022.08.014

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันนี้หลายธุรกิจประสบปัญหาเรื่องการถูกละเมิดเครื่องหมายการค้า เมื่อถูกละเมิดเครื่องหมายการค้าส่งผลให้เจ้าของธุรกิจได้ผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้า ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือค่านิยมทางการค้าลดลง หากเจ้าของเครื่องหมายการค้าประสงค์จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายควรจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า ส่วนผู้ที่ปลอมหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา แต่ทั้งนี้หัวใจหลักสำคัญในการทำธุรกิจ คือ การควบคุมคุณภาพของสินค้าและพัฒนาสินค้าของตนอย่างไม่หยุดนิ่ง ไม่ใช่เพียงแค่การรักษาแบรนด์เครื่องหมายการค้าเท่านั้น

คำสำคัญ: คุ้มครองทางธุรกิจ แบรนด์สินค้า

Abstract

Today, many businesses face the problem of trademark infringement. When the trademark infringement has resulted in the business owner, the profit from the sale of the product decreases, the image of the product or the trade value is reduced. Trademark owners should register their trademarks in order to get legal protection. Those who falsify or imitate the mark trade are subject to both civil and criminal law. But the key to doing business is to control the quality of products and develop products continuously, not just keep the rights of trademarks

Keywords: Business Protection Product Brand

1. บทนำ

ในปัจจุบันนี้หลายแบรนด์ประสบปัญหาว่ามีบุคคลนำเครื่องหมายการค้าของเจ้าของสินค้าไปจดทะเบียนเป็นของตนเอง ทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าอาจหมดสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้าของตนหรืออาจต้องเสียค่าใช้จ่ายมูลค่ามหาศาลเพื่อให้ได้สิทธิ์ของตนคืนมา อีกทั้งการละเมิดสิทธิ์ในเครื่องหมายการค้าเกิดขึ้นอยู่เสมอ เมื่อมีการละเมิดเครื่องหมายการค้าจะส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการ ถ้าเจ้าของเครื่องหมายการค้าถูกบุคคลอื่นละเมิดเครื่องหมายการค้า จะส่งผลให้ผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้า ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือค่านิยมทางการค้าลดลง รวมถึงต้องเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการเอาสิทธิ์ของตนคืน

บทความวิชาการ

กรณีศึกษาการพัฒนาแบรนด์สินค้า

ถึงขั้นฟ้องร้องดำเนินคดี หากมิได้ทำเช่นนั้นอาจเกิดผลเสีย คือ อาจไม่สามารถใช้เครื่องหมายการค้าที่ตนเป็นเจ้าของได้ หากไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้แต่แรก

พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 เป็นกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองชื่อเสียงทางการค้าอันเป็นที่มาแห่งผลประโยชน์ในทางการพาณิชย์แก่ผู้ประกอบการกิจการสาขาต่าง ๆ เป็นสำคัญ เพื่อคุ้มครองเครื่องหมายการค้าอันทรงคุณค่า และเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถสร้างชื่อเสียงทางการค้าด้วยการแสดงความเป็นเจ้าของในสินค้าหรือบริการของตน

2. ความหมายของเครื่องหมายการค้าและความสำคัญของเครื่องหมายการค้าในทางธุรกิจ

ตราสินค้า ยี่ห้อและแบรนด์ ทั้ง 3 คำมีความหมายเหมือนกันเมื่อมีการใช้เป็นภาษาราชการคือคำว่า เครื่องหมายการค้า แต่ 3 คำนี้ให้ความแตกต่างทางด้านความรู้สึกในการพูดและการใช้ ตราสินค้าเป็นคำภาษาไทย ยี่ห้อเป็นคำภาษาจีนซึ่งใช้ในสมัยก่อน ส่วนแบรนด์เป็นคำภาษาอังกฤษและผู้ที่ใช้คำนี้จะรู้สึกว่า เป็นผู้ที่มีความทันสมัยแบรนด์ ตราสินค้า ยี่ห้อ คือ ผลิตภัณฑ์สินค้าตลอดจนความรู้สึกของผู้บริโภคที่มีต่อสินค้า แบรนด์ ตราสินค้า ยี่ห้อให้ทั้งความพึงพอใจทางด้านกายภาพในตัวสินค้าและยังตอบสนองผู้บริโภคทางด้านอารมณ์ความรู้สึกของผู้บริโภคอีกด้วย แบรนด์ ตราสินค้า ยี่ห้อ จะส่งผลถึงความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ สถานะและประสบการณ์รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการและลูกค้าที่มีต่อตัวสินค้านั้น [1]

ในบทบัญญัติของกฎหมายตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ได้ให้ คำจำกัดความของคำว่า เครื่องหมายการค้าไว้ว่า

“เครื่องหมาย” หมายความว่า ภาพถ่าย ภาพวาด ภาพประติมากรรม ตรา ชื่อ คำ ข้อความ ตัวหนังสือ ตัวเลข ลายมือชื่อ กลุ่มของสี รูปร่างหรือรูปทรงของวัตถุ เสียง หรือสิ่งเหล่านี้อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกัน

“เครื่องหมายการค้า” หมายความว่า เครื่องหมายที่ใช้หรือจะใช้เป็นที่หมายหรือเกี่ยวข้องกับสินค้า เพื่อแสดงว่าสินค้าที่ใช้เครื่องหมายของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นแตกต่างกับสินค้าที่ใช้เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น [2] ตัวแบรนด์หรือที่ภาษาทางการเรียกว่าเครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งที่เจ้าของธุรกิจพยายามอย่างมากในการควบคุม เพราะแบรนด์สินค้าจะส่งผลต่อความรู้สึกของลูกค้าในแง่ของคุณภาพ ราคา ความใส่ใจลูกค้า รวมถึงรสนิยมและฐานะทางสังคมของผู้ใช้สินค้า เมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งทางธุรกิจเมื่อกล่าวถึงแบรนด์สินค้าลูกค้าสามารถรู้สึกได้ว่าสินค้าในแบรนด์สินค้านั้นเป็นสินค้าที่มีความคุ้มค่าหรือเป็นสินค้าที่ราคาถูกหรือเป็นสินค้าคุณภาพหรือเป็นของที่แพงเกินเหตุ

วิธีการเก่าแก่ที่สุดในการตั้งแบรนด์สินค้านั้นรวมทั้งการตั้งชื่อบริษัทที่ส่งผลไปถึงการกำหนดยี่ห้อหรือชื่อแบรนด์สินค้าในปัจจุบัน คือ การใช้ชื่อแบรนด์ด้วยชื่อสกุลของผู้ก่อตั้ง แต่ในปัจจุบันนี้หลายแบรนด์ถูกสร้างขึ้นเพื่อต้องการทำธุรกิจไปทั่วโลกผู้ก่อตั้งจึงคิดหาคำที่ออกเสียงอ่านง่ายไม่ระคายหูคนต่างวัฒนธรรมในการตั้งชื่อแบรนด์ของตน [3]

3. กฎหมายเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าและการพัฒนาการของกฎหมายที่เกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

เครื่องหมายการค้า เป็นทรัพย์สินทางปัญญาอย่างหนึ่งการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาตามกฎหมายไทย หลักฐานที่ปรากฏจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายอย่างชัดเจนในประเทศไทยเริ่มต้นในเรื่องงานวรรณกรรมโดยประกาศหอพระสมุดวชิรญาณ ร.ศ. 112 ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาระดับแรกของประเทศไทย

ในปี พ.ศ. 2452 มีการออกประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 137 ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้า ต่อมา มีการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499 แทนก็ยังคงมีบทบัญญัติในเรื่องความผิดฐานปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้า ต่อมาได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้าและยี่ห้อการค้าขาย พ.ศ. 2457 โดยถือว่าเป็นกฎหมายฉบับแรกที่กำหนดหลักเกณฑ์และสิทธิแห่งอันเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2474

ในปัจจุบันความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า นั้น อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 ซึ่งกำหนดสิทธิและหลักเกณฑ์อันเกี่ยวกับทรัพย์สินปัญญาและยังมีการบัญญัติความผิดและกำหนดโทษทางอาญาไว้ อีกทั้งในประมวลกฎหมายอาญายังมีบทบัญญัติสำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการปลอมและเลียนเครื่องหมายการค้ารวมทั้งการกระทำการหลอกลวงในลักษณะลงขายไว้ในบทบัญญัติภาค 2 ลักษณะ 5 ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการค้ามาตรา 271-275 [4]

การบริหารงานทางด้านทรัพย์สินทางปัญญาของหน่วยงานรัฐบาล ในปี พ.ศ. 2535 ได้มีการโอนอำนาจหน้าที่และกิจการบริหารบางส่วนของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์และของกรมศิลปากร กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์

พิจารณาคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาอยู่ในเขตอำนาจศาลทรัพย์สินปัญญาและการค้าระหว่างประเทศตาม “พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ พ.ศ. 2539” ต่อมาในปี พ.ศ. 2558 ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้สอดคล้องกับบทบัญญัติเรื่องอุทธรณ์และฎีกาของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ในทางธุรกิจ เครื่องหมายการค้าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ จึงต้องมีกฎหมายมาคุ้มครอง พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 เป็นเรื่องของ การให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า รวมถึงชื่อเสียงทางการค้าอันเป็นที่มาแห่งผลประโยชน์ในทางการพาณิชย์แก่ผู้ประกอบการกิจการสาขาต่าง ๆ เป็นสำคัญกฎหมายฉบับนี้อำนวยความสะดวกให้เจ้าของธุรกิจผู้ประกอบการสามารถสร้างชื่อเสียงทางการค้าด้วยการแสดงความเป็นเจ้าของในสินค้าหรือบริการของตนและสาธารณชนผ่าน “เครื่องหมายการค้า” โดยเครื่องหมายดังกล่าวนี้เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละผู้ประกอบการผู้เป็นเจ้าของเครื่องหมายเพื่อให้มีลักษณะเฉพาะดึงดูดความสนใจของมหาชน

เครื่องหมายการค้าจะต้องมีลักษณะเฉพาะซึ่ง ได้แก่ ภาพวาด ภาพถ่าย ภาพประดิษฐ์ ตัวหนังสือ ตัวเลขลายมือชื่อ อาจใช้สิ่งเหล่านี้อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างรวมกันอันเป็นสัญลักษณ์เพื่อวัตถุประสงค์ในการจำแนกผลิตภัณฑ์ของกิจการค้าให้มีความแตกต่างจากผู้ค้ารายอื่น เพื่อมิให้ลูกค้าเกิดการสับสนหรือเข้าใจผิดและลูกค้าสามารถจำแนกผลิตภัณฑ์หรือการบริการที่ตนปรารถนาที่จะซื้อหรือใช้บริการ

4. กระชับกันทางกฎหมายในการคุ้มครองแบรนด์สินค้า

ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าตามพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 เครื่องหมายการค้าที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเต็มรูปแบบควรจะต้องเป็นเครื่องหมายการค้ากรรมทรัพย์สินทางปัญญาเครื่องหมายการค้าที่สามารถนำไปจดทะเบียนได้ต้องมีลักษณะดังนี้ คือ มีลักษณะบ่งเฉพาะไม่ต้องห้ามตามกฎหมายและสิ่งสำคัญที่สุด คือ เครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้นั้นต้องไม่เป็นเครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าที่บุคคลอื่นได้จดทะเบียนไว้แล้ว (มาตรา 6) การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าจะต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะ เพื่อให้ประชาชนหรือผู้ใช้สินค้าทราบและเข้าใจได้อย่างชัดเจนว่าสินค้ามีเครื่องหมายการค้าที่แตกต่างไปจากสินค้าอื่น ซึ่งเจ้าของเครื่องหมายการค้าจะขอจดทะเบียนอาจใช้ชื่อสกุลคำอื่น ๆ ที่มีได้บ่งบอกถึงลักษณะของสินค้า กลุ่มของสี ลายเส้นตัว ภาพบุคคล หรือภาพประดิษฐ์ในการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้

การได้มาซึ่งเครื่องหมายการค้า

- 1) ได้มาโดยการใช้เป็นเวลานานพอสมควรโดยผู้ใช้ก่อนมีสิทธิดีกว่าผู้ใช้ในภายหลัง (มาตรา 44)
- 2) ได้สิทธิโดยการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้า การจดทะเบียนมีอายุ 10 ปีและสามารถที่จะต่ออายุได้โดยไม่จำกัด (มาตรา 53, 54)

หากไม่จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าเจ้าของเครื่องหมายจะไม่สามารถฟ้องคดีเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิใน

เครื่องหมายการค้าและไม่สามารถเรียกค่าสินไหมทดแทนจากการละเมิดเครื่องหมายการค้าได้ (มาตรา 46) แต่ทั้งนี้ เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถฟ้องคดีในกรณีที่มีการลงขายได้ (มาตรา 46 วรรค 2) และหากแสดงได้ว่าตนมีสิทธิในเครื่องหมายการค้าดีกว่าผู้อื่นและสามารถฟ้องให้เพิกถอนการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าได้ (มาตรา 67) และมีการคัดค้านการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น (มาตรา 35) อีกทั้งมีสิทธิในการต่อสู้คดีเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้า

เมื่อจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าแล้วเจ้าของเครื่องหมายการค้ามีสิทธิแต่ผู้เดียวในการใช้เครื่องหมายการค้าสำหรับสินค้าที่จดทะเบียนไว้ (มาตรา 44) แต่ก็สามารถอนุญาตให้ผู้อื่นใช้เครื่องหมายการค้าได้ (มาตรา 68-71) และเครื่องหมายการค้าเป็นทรัพย์สินทางปัญญาที่สามารถโอนเปลี่ยนตัวเจ้าของซื้อขายและตกทอดเป็นมรดกแก่ทายาทได้ [5]

5. ปัญหาการละเมิดเครื่องหมายการค้า ผลกระทบต่อผู้ประกอบการและการลงโทษผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้า

การละเมิดเครื่องหมายการค้า การใช้ประโยชน์จากเครื่องหมายการค้าที่มีชื่อเสียงของผู้อื่นเป็นการกระทำที่เอารัดเอาเปรียบเจ้าของเครื่องหมายการค้า ซึ่งได้ใช้ความอดทนและได้ลงทุน ลงแรงทั้งกายและใจ เพื่อสร้างชื่อเสียงและความเป็นที่ยอมรับให้กับเครื่องหมายการค้า หากมีการละเมิดเครื่องหมายการค้า จะส่งผลให้เจ้าของสูญเสียอำนาจตลาดไป เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถกีดกันบุคคลอื่นมิให้ใช้เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของตนในทางธุรกิจได้

การที่บุคคลอื่นจะนำเครื่องหมายการค้าไปใช้โดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นไม่สามารถทำได้และการละเมิดเครื่องหมายการค้าโดยใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นบนบรรจุภัณฑ์ของสินค้า ใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นในเอกสารทางธุรกิจ เช่น จดหมาย ใบสั่งของ ใบเสร็จรับเงินและการใช้เครื่องหมายการค้าของผู้อื่นเพื่อการโฆษณากรณีเช่นนี้ไม่สามารถทำได้ [6]

ปัญหาการละเมิดเครื่องหมายการค้าในปัจจุบันในปัจจุบันนี้มีหลายแบรนด์ประสบปัญหามีบุคคลนำเครื่องหมายการค้าของเจ้าของสินค้าตัวจริงไปจดทะเบียนเป็นของตนเอง ทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าตัวจริงหมดสิทธิในการนำสินค้าหรือบริการ หรือที่เรียกใช้คำทั่วไปว่า “ปล้นเครื่องหมายการค้า” ซึ่งบุคคลเหล่านี้ต้องการนำสิทธิไปขายให้กับเจ้าของที่แท้จริง เพราะมูลค่าของแบรนด์ เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งของธุรกิจ ทำให้เจ้าของสิทธิบางรายต้องยอมเสียเงินจำนวนมากเพื่อแลกกับการที่ไม่ต้องไปเสียเวลาและเสียเงินขึ้นศาล เพราะไม่มั่นใจว่าจะชนะหรือไม่ ผู้ที่แอบอ้างจดทะเบียนหลายกรณีทำไปเพราะต้องการนำเครื่องหมายการค้าไปใช้ในสินค้าหรือบริการของตนเอง เพื่อให้ผู้บริโภคคิดว่าเป็นของแท้ เจ้าของแบรนด์ที่แท้จริงเข้าไปในตลาดนั้นไม่ได้ [7]

ผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจได้รับเมื่อถูกละเมิดเครื่องหมายการค้า ผลกำไรจากการจำหน่ายสินค้าลดลง ภาพลักษณ์ของสินค้าหรือค่านิยมทางการค้า ลดลง รวมถึงต้องเสียค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการฟ้องร้องดำเนินคดี และชั้นร้ายแรงที่สุด คือ อาจจะไม่สามารถใช้เครื่องหมายการค้าที่ตนเป็นเจ้าของได้หากไม่ได้จดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้แต่แรกแต่ถ้าเจ้าของแบรนด์ได้นำเครื่องหมายการค้าของตนไปจดทะเบียนตั้งแต่แรกจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างสมบูรณ์

การลงโทษผู้ละเมิดเครื่องหมายการค้าหากมีการปลอมเครื่องหมายการค้าบุคคลอื่นหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญาความรับผิดชอบทางแพ่งในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและการพิจารณาตัดสินคดี มักจะนำหลักเกณฑ์เรื่องการชดเชยค่าสินไหมทดแทน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งเป็นเรื่องละเมิดมาปรับใช้กับการละเมิดสิทธิในเครื่องหมายการค้าตามที่กฎหมายบัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน สิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด ผู้ละเมิดต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน (มาตรา 420)

การกำหนดค่าสินไหมทดแทนจะพึงใช้เพียงใดนั้น ให้ศาลวินิจฉัยตามควรแก่พฤติการณ์และความร้ายแรงแห่งละเมิด ค่าสินไหมทดแทน ได้แก่ การคืนทรัพย์สินอันผู้เสียหายต้องเสียไปเพราะละเมิดหรือใช้ราคาทรัพย์สินนั้น รวมทั้งค่าเสียหาย อันจะพึงบังคับให้ใช้เพื่อความสะดวกหายอย่างใด ๆ อันได้เกิดขึ้น (มาตรา 438) การเรียกเอาค่าเสียหาย ได้แก่ ค่าสินไหมทดแทน เพื่อความสะดวกหายเช่นที่ตามปกติย่อมเกิดขึ้นแต่การไม่ชำระหนี้ นั้น หากมีความเสียหายอันเกิดแต่พฤติการณ์พิเศษคู่กรณี ที่เกี่ยวข้องได้คาดเห็นหรือควรจะได้คาดเห็นพฤติการณ์ล่วงหน้าก่อนก็เรียกเป็นค่าสินไหมทดแทนได้ (มาตรา 222)

การเรียกดอกเบี้ยในมูลละเมิดลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดมาแต่เวลาที่ชำระละเมิด (มาตรา 206) ให้คิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลา ผิดนัดร้อยละเจ็ดกึ่งต่อปี (มาตรา 224) [8]

ความรับผิดทางอาญาความรับผิดตามประมวลกฎหมายอาญามีบทบัญญัติความผิดเกี่ยวกับการค้าดังนี้

ผู้ขายของโดยหลอกลวงให้ผู้ซื้อหลงเชื่อในแหล่งกำเนิด สภาพ คุณภาพหรือปริมาณแห่งของนั้นอันเป็นต้องระวางโทษ จำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 271) ผู้ที่เอาชื่อ รูป รอยประดิษฐ์ ในการประกอบ การค้าของผู้อื่นมาใช้ หรือทำให้ปรากฏที่สินค้า หีบ ห่อ วัตถุ เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นสินค้าหรือการค้าของผู้อื่น หรือ ทำการเลียนจนประชาชนน่าจะหลงเชื่อว่าเป็นสถานที่การค้าของตนเป็นสถานที่การค้าของผู้อื่น หรือโฆษณาแพร่หลายซึ่งข้อความเท็จ เพื่อให้เสียความเชื่อถือในสถานที่การค้า สินค้า อุตสาหกรรมหรือพาณิชย์การของผู้หนึ่งผู้ใด โดยมุ่งประโยชน์แก่การค้าของตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 272) ผู้ที่ปลอมเครื่องหมายการค้า ของผู้อื่น ซึ่งได้จดทะเบียน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 273) ผู้ที่เลียนเครื่องหมายการค้าของผู้อื่นซึ่งได้จดทะเบียน เพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้าของผู้อื่น ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 274) ผู้ใดนำเข้าในราชอาณาจักร จำหน่าย หรือเสนอจำหน่าย ซึ่งสินค้าอันเป็นสินค้าที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการค้าต้องระวางโทษเช่นกัน (มาตรา 275) [9]

ความผิดตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า ได้มีบทบัญญัติโทษทางอาญาไว้ผู้ปลอมเครื่องหมายการค้า จดทะเบียน แล้วในราชอาณาจักรต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 108) หากเลียน เครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่นที่ได้จดทะเบียนแล้วในราชอาณาจักรเพื่อให้ประชาชนหลงเชื่อว่าเป็นเครื่องหมายการค้า ของบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 109) การนำเข้า จำหน่าย เสนอจำหน่าย หรือมีไว้เพื่อจำหน่ายซึ่งสินค้าที่มีเครื่องหมายการค้าปลอมหรือเลียนของบุคคลอื่น ก็เป็นความผิด (มาตรา 110) ความผิดเกี่ยวกับเครื่องหมายการค้าเป็นความผิดอาญาแผ่นดินไม่สามารถยอมความได้ ในการทำสำนวนของ พนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนให้อัยการฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาต่อไป

6. ธุรกิจกับความภาคภูมิใจในความสำเร็จของแบรนด์และการพัฒนาต่อไปในอนาคต

LEECO
SINCE 1993

ภาพที่ 1 เครื่องหมายการค้าที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย การใช้เครื่องหมายการค้ากับสินค้าเพื่อปกป้องความแตกต่างจากสินค้าอื่น และเครื่องหมายการค้าที่เป็นรูปตราเรกเตอร์
ที่มา : <http://www.leeco-safe.com/>

หากพูดถึงสินค้าประเภทตู้นิรภัยกันไฟและเฟอร์นิเจอร์ที่มีชื่อเสียงในประเทศไทย ผู้คนส่วนใหญ่ก็นึกถึงตู้เซฟและเฟอร์นิเจอร์ยี่ห้อ LEECO ซึ่งอยู่คู่กับประเทศไทยเป็นระยะเวลายาวนานกว่า 35 ปีแล้ว ผู้ก่อตั้ง แบรนด์ LEECO คุณสุรัชย์ สิริรุ่งเรือง ใช้ความอุตสาหะและได้ลงทุนเพื่อสร้างชื่อเสียงและความเป็นที่ยอมรับให้กับเครื่องหมายการค้านี้ คุณสุรัชย์ สิริรุ่งเรือง ได้ให้ข้อมูลว่า ตอนที่ตั้งชื่อยี่ห้อเกิดจากการเอาตัวอักษรมาเรียงกันคือ ชื่อสกุล lee (แช่ลี) มาผสมกับคำว่า co. ที่แปลว่าบริษัท ตอนแรกไม่รู้ว่าจะอ่านว่าอะไร เลยให้เพื่อนอ่านให้ฟัง ได้ความว่าเป็น LEECO เห็นว่าอ่านแล้วเพราะดีจึงนำมาตั้งเป็นชื่อยี่ห้อ [10]

เครื่องหมายการค้า LEECO มีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้ากรมทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2540 และมีการต่ออายุเครื่องหมายการค้าตลอดมา การใช้เครื่องหมายการค้ายี่ห้อ LEECO ในการขายผลิตภัณฑ์สินค้าด้วยคุณภาพ ราคา และการบริการหลังการขาย ทำให้แบรนด์สินค้านี้เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงและมีการส่งออกไปจำหน่ายทั่วโลก ไม่ได้ใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น นอกจากการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในประเทศไทยแล้ว สินค้ายี่ห้อ LEECO นี้ได้มีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าในหลาย ๆ ประเทศ

การใช้เครื่องหมายการค้า ทำให้บริษัทสามารถที่จะโฆษณาสินค้าได้ในหลาย ๆ วิธี เช่นการลงโฆษณาในรายการทูบไต่ข่าว หรือการให้นำสินค้าไปใช้ในการถ่ายละครหากผู้จัดละครได้ยื่นคำขอมา ซึ่งสินค้าตู้นิรภัยและเครื่องใช้สำนักงานยี่ห้อ LEECO นี้มีความหลากหลาย และมีการพัฒนาอยู่เสมอ รวมถึงการบริการหลังการขายที่คำนึงถึงลูกค้าเป็นหลัก ตัวอย่างเช่น การเก็บรหัสสินค้าที่ทำให้ลูกค้าสามารถกลับมาตรวจสอบได้ แต่ทั้งนี้เพื่อเป็นรักษาความปลอดภัยให้กับลูกค้าโดยการที่ลูกค้าไปแจ้งความ เพื่อนำใบแจ้งความมายื่นคำขอเปิดรหัสก่อนนอกจากนี้สินค้าของเราก็มีการรับประกันสินค้าหลังการขายอีกด้วย

สินค้ายี่ห้อ LEECO เป็นสินค้าที่มีชื่อเสียงทำให้มีการเลียนเครื่องหมายการค้าเกิดขึ้น แต่เนื่องจากการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าไว้ จึงสามารถที่จะใช้สิทธิ์ได้อย่างครอบคลุมตามที่กฎหมายคือตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534

ได้อย่างครบถ้วนตามสิทธิ์ที่กฎหมายกำหนด หัวใจหลักสำคัญในการทำธุรกิจของบริษัทคือ การคุณภาพของสินค้าและพัฒนาสินค้าของตนอย่างไม่หยุดนิ่ง ไม่ใช่เพียงการรักษาแบรนด์เครื่องหมายการค้าเท่านั้น

7. บทสรุป

ชื่อเสียงของเครื่องหมายการค้าเป็นจุดสำเร็จ ในทางการพาณิชย์ของผู้ประกอบการ เมื่อผู้ประกอบการสามารถสร้างชื่อเสียงทางการค้าในตัวสินค้าของตน หากมีการละเมิดเครื่องหมายการค้าส่งผลให้เจ้าของสูญเสียอำนาจตลาด เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถกีดกันบุคคลอื่นมิให้ใช้เครื่องหมายการค้าที่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของตนในทางธุรกิจ การที่บุคคลอื่นจะนำเครื่องหมายการค้าไปใช้โดยปราศจากความยินยอมของเจ้าของเครื่องหมายการค้านั้นไม่สามารถทำได้ เครื่องหมายการค้าจะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเต็มรูปแบบต้องมีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าทำให้เจ้าของเครื่องหมายการค้าสามารถใช้สิทธิตามที่กฎหมายกำหนด ตาม พ.ร.บ. เครื่องหมายการค้าได้อย่างครบถ้วน หากมีการปลอมเครื่องหมายการค้าบุคคลอื่นหรือเลียนเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น ผู้ละเมิดจะต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา แต่ทั้งนี้ หัวใจหลักสำคัญในการทำธุรกิจคือ การคุณภาพของสินค้าและพัฒนาสินค้าของตนอย่างไม่หยุดนิ่ง ไม่ใช่เพียงแค่การรักษาแบรนด์เครื่องหมายการค้าเท่านั้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] Kotler, Philip and Gary Armstrong. (2001). Principle of Marketing. 9th ed. New Jersey : prentice-hall, Inc., 2001.
- [2] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2564). [ออนไลน์]. พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534. [สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2564]. จาก <http://web.krisdika.go.th/data/law/law2/%A447/%A447-20-9999-update.pdf>
- [3] วัฒนา มานะวิบูลย์. (2554). 100 สุดยอดไอเดียการสร้างแบรนด์. กรุงเทพมหานคร: เนชั่นบุ๊คส์.
- [4] ไชยยศ เหมะรัชตะ. (2562). ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- [5] สุจิต ปัญญาพฤกษ์. (2554). หลักกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา. กรุงเทพมหานคร: ต้นไผ่.
- [6] จักรกฤษณ์ ควรพจน์. (2559). กฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยลิขสิทธิ์สิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้า. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม.
- [7] นิมนวล ผิวทองงาม. (2561). [ออนไลน์]. โจรขโมยแบรนด์! ฝันร้ายของผู้ประกอบการ. [สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2564]. จาก <https://www.smethailandclub.com/marketing-2607-id.html>
- [8] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2564). [ออนไลน์]. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์. [สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2564]. จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/getfile?sysid=300167&ext=htm>
- [9] สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2564). [ออนไลน์]. ประมวลกฎหมายอาญา. [สืบค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2564]. จาก <https://www.krisdika.go.th/librarian/get?sysid=443287&ext=pdf>
- [10] สุรัชย์ ลิ้มรุ่งเรือง, สัมภาษณ์, 3 มีนาคม 2564.